

RAZGIBANA DRUŽBENO POLITIČNA DEJAVNOST

Cetrty plenem CK ZKJ je dal tudi pri nas, kljub sezoni dopustov, nove pobude za razgibano družbeno politično dejavnost. Vse občinske družbeno politične organizacije so v zvezi s tem skupno z občinskim komitejem ZKJ priredile vrsto posvetovanj s samoupravnimi organi, družbeno političnimi organizacijami in vodstvi vseh delovnih organizacij na območju naše občine. (Nekaj ugotovitev s teh posvetovanj objavljamo na 2. strani).

Vse občinske družbeno politične organizacije so v smislu sklepov in stališč 4. in 5. plenuma CK ZKJ izdelale operacijske delovne programe za poglobitev in razširitev svoje aktivnosti v zadnjem letošnjem četrtletju.

● **OBCINSKI ODBOR SZDL** bo npr. imel letos še tri seje, ki jih bo posvetil problematiki občinskega glasila, nadalje vzgoje in izobraževanja in pripravam na pomladanske skupščinske volitve.

● **KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL** sedaj razpravljajo zlasti o krajevnih samoupravnih skupnostih in o občinski samoupravi (pri čemer uporabljajo gradivo Javne tribune, Občana itd.).

● **CLANI SZDL** bodo v zadnjih dveh mesecih na krajevnih delovnih konferencah SZDL izoblikovali svoja stališča in predloge za občinsko delovno konferenco SZDL, ki bo predvidoma v začetku prihodnjega leta. Na tej konferenci bodo sprejeli tudi pravila SZDL, ki bodo pred tem v javni razpravi.

OKO IN UHO naših občanov

Morebitne dopolnitve oziroma ugovori zaželeni

PREVENTIVNO ZDRAVSTVENO VARSTVO

V zadnji številki „Javne tribune“ je bilo pod naslovom „Delo svetov pri občinski skupščini“ objavljeno, da je svet za zdravstvo med drugim ugotovil, da ambulantna za industrijsko preventivno zdravstvenem domu Šiška nima dovolj dela, čeprav imamo v občini številne gospodarske organizacije z bolezninami zaradi zdravju škodljivih delovnih mest in poklicnih obolenj. Zdi se mi, da svet za zdravstvo ni šel do konca. Manjka ugotovitev,

KDO JE KRIV IN ZAKAJ

Temeljni zakon o varstvu pri delu (TZVD, glej Ur. list SFRJ št. 15-134/65 z dne 5. 4. 1965) predpisuje v 68. členu, da mora gospodarska organizacija določiti dela, oziroma delovna mesta, na katerih je nevarnost za poškodbe ali zdravstvene okvare večja. V členu 69 pa predpisuje, da mora gospodarska organizacija poslati delavca pred začetkom opravljanja dela iz čl. 68 na specialni zdravniški pregled, med zaposlitvijo pa **periodično pošiljati na pregled tiste, za katere je tak pregled predpisan.**

Nadzor nad izpolnjevanjem navedenih predpisov opravlja upravní organi za inšpekcijo dela (čl. 90 TZVD). **Kazni** za neizpolnjevanje navedenih predpisov so določene v čl. 118 in 119 TZVD.

Izpolnjevanje navedenih predpisov bi zagotovilo odgovarjajoče zdravstveno varstvo delovnemu človeku, obenem pa bi zagotovila dovolj dela ambulantni za industrijsko preventivno zdravstvenega doma Šiška. Na njegovem območju je 9 podjetij s 1487 zaposlenimi, med katerimi je gotovo 60% zaposlenih na zdravju škodljivih delovnih mestih. Kje pa so še delavci, zaposleni pri privatnikih, ki gotovo nimajo sredstev ali razumevanja za zadovoljivo tehnično zaščito!

Ali je za kršitev navedenih predpisov, na katere se sklicuje tudi republiški zakon o varstvu pri delu, dosedaj sploh kdo odgovarjal?

Ne mislim dolžiti delovnega inšpektorja, da ni opravil

ljal svoje dolžnosti. Nemogoče je namreč, da en človek nadzoruje 27 večjih podjetij na območju naše občine. Brez privatnega sektorja je tu zaposlenih 10814 ljudi. Inšpektorju zmanjka časa že za tekočo dnevno problematiko (težje nezgode itd.).

Glavno krivdo nosi po mojem mnenju skupščina naše občine, oziroma mestni svet, ki ni okrepil inšpekcijske službe. Del krivde pa nosijo tudi podjetja, ki jim je HTV služba samo v breme in neprijeten „policaj“ v domači hiši. Tudi zdravstvena služba nosi del krivde, ker marsikdaj ne zna povezati patologije svo-

jega področja z ekologijo delovnega mesta pacienta. Tu so marsikdaj vzroki ponavljajočih se obolenj in določenih obolenj. Zato bi bilo potrebno opozoriti inšpekcijsko službo, da na določenih delovnih mestih nekaj ni v skladu z našimi pozitivnimi predpisi o zaščiti delovnega človeka. V tem oziru je zdravstvena služba in na kapitalističnem zahodu in na socialističnem vzhodu precej pred nami.

Ni dovolj, če samo izdajamo predpise, ki spadajo med najsodobnejše na svetu in so najnaprednejši v skrbi za zdravje delovnega človeka, če pa jih ne izpolnjujemo in če v strokovnem oziru capljamo daleč za temi predpisi. Svet za zdravstvo bi moral opozoriti skupščino, da inšpekcijska služba ne zmore vsega dela in da v kadrovsko-strokovnem oziru v zdravstvu ni dovolj interesa za moderne pridobitve in dosežke na tem področju.

Dr. Edo TEPINA

POČITNIŠKA SKUPNOST V PRETEKLI SEZONI

Primerjava med doseženimi uspehi v minuli in letošnji sezoni je več kot jasna. Uspehi gredo v nemajhni meri v prid letošnje sezone. Z doseženimi rezultati in domala vsemi izkoriščenimi zmogljivostmi smo lahko več kot zadovoljni – menijo v naši počitniški skupnosti.

Uspeh je na dlani, vendar vse le ni tako rožnato, kot bi pomislili na prvi pogled. Res je sicer, da so bile v letošnjem poletju izkoriščene vse razpoložljive zmogljivosti v domovih naše počitniške skupnosti, z edino izjemo doma v Vodica, ki je imel spričo objektivnih ovir slabši obisk kot vsa druga letovišča.

VEČ SODELOVANJA

Ob vsem tem pa se pojavlja drugo vprašanje. Če govorimo o rekreaciji kot sestavnem delu delovnega procesa in iskanju vse večjih možnosti za oddih, ne smemo pozabiti na odnos ponudnik – potrošnik, ki vedno znova opozarja na to, da bodo morale gospodarske organizacije v naši občini po ukinutvi K-15 in uvedbi regresa kot nadomestila najti pot k tesnejšemu sodelovanju s počitniško skupnostjo.

Zmotno je mnenje, da je z razdelitvijo sredstev iz ukinjenega K-15 storjeno že vse. Nikakor ne! Nemalo je primerov, da so člani gospodarskih organizacij porabili svoje regrese za nakup najnujnejših življenjskih potrebščin, ozimnice in podobnega,

počitniški domovi pa so ostajali brez svojih gostov. Počitniška skupnost je bila prisiljena ponuditi svoje usluge tudi drugim interesantom izven območja naše občine. Izhodišča, ki govori o tem, da bi morale gospodarske organizacije celo upravljati s počitniško skupnostjo, torej ni.

Ob vsem se bo slej ko prej pojavil še problem najemnih odnosov, ki bi morali biti tako ali drugače prav v domeni gospodarskih organizacij. Če pa so gospodarske organizacije v letu dni po reformi in sredstvih regresa ubrala drugo pot, bi ob letošnji, sicer nadvse uspešni sezoni, bilo potrebno pogledati odnos ponudnika in porabnika, torej odnos počitniške skupnosti do gospodarskih organizacij in obratno. Vedeti je namreč treba, v katerem „grmu tiči zajec“. Zato bomo prihodnjič prepustili besedo tovarišem iz nekaterih naših gospodarskih organizacij. **Ivan VIRNIK**

VZGOJNO VARSTVENE USTANOVE IN MI

(Nadaljevanje s 1. strani)

otrok, kar predstavlja 75% povečanje. Tako bomo zmanjšali večletno pomanjkanje prostora za varstvo otrok.

Menimo, da bi se v te skupne napore morale vključiti tudi nekatere delovne organizacije iz gospodarstva, predvsem tiste, ki zaposlujejo pretežno žensko delovno silo. Te

delovne organizacije bi morale za svoje potrebe organizirati otroško varstvo za zaposlene matere. Pri tem pa moramo omeniti, da je manjše število teh delovnih organizacij letos prispevalo vsaj simbolične zneske kot svoj prispevek k reševanju tega vprašanja.

Mirko DAMJAN

IZVOZ ZAOSTAJA ZA PLANOM

(Nadaljevanje z 2. strani)

Skupni pregled doseženih rezultatov v letošnjem I. polletju kaže, da je bilo gospodarjenje v delovnih organizacijah naše občine na splošno zelo uspešno. Primerjava z republiškimi in zveznimi podatki je glede na ustvarjeni narodni dohodek, sklade in fizični obseg proizvodnje ugodna, kar pa ne moremo trditi za zunanjetrgovinsko menjavo. Stopnja vključitve v mednarodno tržišče je precej pod planom in celo pod lansko realizacijo. Zunanjetrgovinska menjava se še marsikje ne odvija na podlagi širših programov vključevanja v mednarodno tržišče, temveč še vedno predstavlja le dopolnitev proizvodnje za zagotovitev najnujnejšega reprodukcijskega materiala. **Bojan JURČIČ**

SAMOVOLJA OVIRA SAMOUPRAVLJANJE

Klasičen primer take samovolje je bivši direktor podjetja „Učila“ Simovec. Njegovi samovoljni postopki in premajhna budnost ter odločnost drugih članov te delovne skupnosti so povzročili, da so se ob svojem skromnem poslovnem skladu lotevali prevelikih nalog, da niso raznih poslovnih neuspehov temeljito preiskali in poklicali krivcev na osebno odgovornost, da so iz skromnega poslovnega sklada (ne iz sklada skupne porabe) izplačali skoraj 4 milijone S din za nakup stanovanja šefu komerciale, da je direktor Simovec uporabljal na svojem domu služnico podjetja, da je njegova žena doma izdelane proizvode prodajala podjetju in so ji vse račune vedno takoj plačali itd. Ko je prišlo podjetje v slepo ulico, se je direktor Simovec mirno umaknil, medtem ko so člani delovne skupnosti dobivali nekaj mesecev le po 15.000 S din osebnih dohodkov.

Takih in podobnih primerov samovolje bi lahko našli še več za razne delovne organizacije na območju naše občine.

Več o tem preberite tudi na 2. strani pod naslovom: Neurejeni osebni dohodki!

Našim naročnikom in bralcem

NAŠIM OBČANOM LAHKO ZAUPAMO

Nadaljujemo razgovor z glavnim urednikom našega lista, ki smo ga začeli v junijski številki ob petletnici obstoja občinskega glasila. Tokrat odgovarjamo na nekaj vprašanj naših bralcev in naročnikov.

● **Zdaj pa konkretnije! Kateri so razvojni mejniki našega občinskega glasila SZDL?**

Oktobra 1963 smo objavili uvodnik „Naš list želimo še bolj približati željam in potrebam občanov!“. V ospredje želimo namreč postaviti človeka kot svobodnega ustvarjalca in aktivnega nosilca samoupravljanja na vseh področjih družbenega življenja.

Januarja 1964 smo „Občinske razglede“ preimenovali v „Javno tribuno“. Z uvodnikom „Občani, ta list je vaš!“ pa smo poudarili nujnost še večje usmeritve lista na osrednje probleme občanov in naše skupnosti na območju komunice, na skupno oblikovanje jasnih stališč, na skupno iskanje najboljših konkretnih rešitev, na konkretiziranje nalog in tudi osebne odgovornosti v nadaljnji graditvi in izpopolnjevanju našega družbenega sistema samoupravljanja.

S svojimi stališči tudi do občanov-članov ZK, (ki vrše odgovorne družbene funkcije) smo naše bralce seznanjali z načeli, stališči in stremiljenji občinske organizacije Zveze komunistov. Tako smo tudi tu-

kaj uveljavili načelo javnosti. Isto izvajamo z večjim ali manjšim uspehom tudi za druge občinske družbeno politične organizacije in društva (glej lansko februarško, marčno, junijsko, oktobersko in decembersko številko, kakor tudi letošnjo marčno, aprilsko in junijsko številko Javne tribune)!

● **Kako so bile sprejete te spremembe?**

Med občani zelo toplo in pozitivno. Zanimanje za list je začelo hitro naraščati, s tem pa tudi (naklada in) njegov vpliv na družbeno-politično osveščanje in aktivizacijo občanov.

● **Ali lahko navedeš kakšen konkreten primer?**

Ob lanskim občinskih in republiških volitvah smo januarsko številko „Javne tribune“ tiskali v 18.300 izvodih. Vsakemu izvodu smo priložili anketno polo, s katero je lahko vsak volivec (tudi anonimno) predlagal kandidate.

● **Kakšen je bil rezultat?**

Nad 12.000 občanov je na vrnjenih anketnih listih predložilo preko 440 raznih kandidatov za skupščinske volitve. **Polonca SKUBI**